

Remissyttrande
M2017/02785/R

Miljö- och energidepartementet
Rättssekretariatet

Stockholm 2018-02-06

Remissvar till Förslag på ändringar för att förbättra genomförandet av elutrustningsdirektivet

Om El-Kretsen

El-Kretsen är ett godkänt nationellt insamlingssystem för elavfall. Du ser vårt namn på Återvinningscentralen där du slänger din trasiga dammsugare och eltandborste. Men också det elavfall som samlas in i fastigheter, via mobila miljöstationer eller andra kommunala serviceinsatser hamnar hos oss. Nästintill 100 procent av Sveriges konsumentelavfall hanteras i El-Kretsens regi.

I enlighet med SFS 2014:1075 rapporterar vi årligen till Naturvårdsverket de mängder elprodukter som sätts på marknaden och de mängder som samlas in och hur de hanteras vidare i processen. Statistiken delas in i konsument- respektive övrig elektronik och elavfall.

Sverige ses som ett föregångsland för insamling och återvinning av elektronik. Vi på El-Kretsen märker det bland annat genom alla de frågor och förfrågningar vi får från världens alla hörn. En av anledningarna till att vi nått dit vi är idag beror på den samsyn och det samarbete som bedrivs mellan El-Kretsen och landets samtliga kommuner. En annan anledning är det samlade grepp på statistiken vilket vi har tack vare tydliga regler och ett begränsat antal aktörer. Vi uppskattar att lejonparten av det som sätts på marknaden faktiskt också redovisas. I andra änden fångas statistiken av elavfall upp och kan ställas i relation till det som sätts på marknaden. En förutsättning för en relevant och trovärdig statistik måste i detta hänseende bygga på att definitionen av det som sätts på marknaden är densamma som när produkten samlas in.

Synpunkter på remissförslaget

El-Kretsen föreslår att förslaget begränsas genom att ta bort lydelsen: "...och där kvantiteten avfall som har uppkommit är likvärdig med den kvantitet som normalt uppkommer i privathushåll."

Skälet är att lydelsen ovan skulle påverka den samlade årsstatistiken på ett negativt sätt. Mängden konsumentelavfall skulle minska och glappet till mängden konsumentelektronik som sätts på marknaden skulle därigenom öka. Eftersom ett sådant resultat enbart beror på effekten av en definitionsförändring, inte av att det faktiskt samlas in och återvinns färre konsumentelektronikprodukter, så ser vi en uppenbar risk för lägre återvinningsnivåer på falska premisser. Dessutom finns en risk för sämre kvalitet på statistiken då övrigt elavfall inte behöver rapporteras via ett insamlingssystem. En lång rad fler aktörer har därmed ansvar att själva rapportera insamlade mängder till Naturvårdsverket. Risken med detta är att vi som land får sämre förutsättningar till en samlad statistik. Statistiken kommer inte levereras från ett fåtal aktörer utan tillsynsmyndigheten får väsentligt svårare uppgift att samla in statistiken från de företag som kan komma att samla in elavfallet.

Vidare finns inte specificerat i vilket led ett elavfall är att klassificeras som konsument- respektive övrigt. Ett framtida scenario om ändringen går igenom är att det som egentligen är att betrakta som konsumentelavfall mellanlagras och i nästa skede klassificeras som övrigt elavfall med hänsyn till dess kvantitet. Det försvårar också Naturvårdsverkets roll som tillsynsmyndighet att kontrollera vad som händer med dessa övriga mängder, om de rapporteras in alls.

I förslaget anges att det är skillnad i omfattningen av producentansvaret för konsument- respektive övrig elutrustning. Det är riktigt i sig men förslaget skulle inte ha någon betydelse i detta hänseende eftersom produkterna när de sätts på marknaden även fortsättningsvis ska klassificeras som konsumentprodukter. Därigenom kvarstår kraven på producenten att ingå i ett insamlingssystem och att rapportera mängderna som sätts på marknaden. Vidare hänvisas till skillnader i skyldigheter för insamling i direktivet. Dock finns inte dessa skillnader på samma sätt i den svenska förordningen. I §41 – 43 anges att även övrig elutrustning kostnadsfritt skall tas emot av producenten. Dels med en skälig geografisk spridning och dels vid tillhandahållandet av en ny produkt, enligt en till en principen.

El-Kretsen vill poängtera vikten av att ha kvar nuvarande lydelse där de konsumentelprodukter som sätts på marknaden också klassas som konsumentelavfall den dag de lämnas till återvinning, oavsett antal. Eftersom kraven i den svenska förordningen är omfattande även för övrigt elavfall så skulle en ändring av lydelsen inte ha någon större ekonomisk betydelse. Däremot skulle det riskera urholka den samlade statistikrapporteringen.

Att ha kvar nuvarande lydelse gör det lättare för producenterna att se och förstå kopplingen mellan satt på marknaden och insamlat. Att ha kvar nuvarande lydelse ger Sverige som land fortsatt goda förutsättningar till en samlad och trovärdig statistik.

El-Kretsen

Fredrik Benson
t.f VD